

Skin tears

Skin tears zijn acute huidwonden, die ontstaan doordat er kracht wordt gezet op de huid. Ze komen veel voor bij zorgvragers in de wijk. Als verpleegkundige, verzorgende of verpleegkundig specialist in de wijk heb jij een belangrijke rol in het voorkomen en behandelen ervan. Bovendien speel jij een rol in het herkennen van zorgvragers met een verhoogd risico op skin tears. De richtlijn 'Skin tears' vergroot je kennis over het voorkomen van skin tears en bevat adviezen over hoe je verschillende soorten skin tears met bijvoorbeeld wondmaterialen behandelt. De richtlijn kan ook door andere zorgverleners die zorg verlenen aan thuiswonende zorgvragers met skin tears gebruikt worden. Hieronder vind je een samenvatting van de belangrijkste aanbevelingen uit de richtlijn.

Samenvatting

Wat zijn skin tears?

Skin tears zijn huidwonden waarbij de opperhuid (en soms ook de lederhuid) is gescheurd. Ze worden ook wel huidscheuren of lapwonden genoemd. Soms heeft de wond nog een stuk huid (huidflap). Skin tears komen het meest voor op de armen, benen en de rug van de handen. Ze ontstaan acuut en worden veroorzaakt doordat er kracht wordt gezet op de huid. Bijvoorbeeld wanneer de zorgvrager zich stoot of als een kleefverband wordt verwijderd. Of door schuivende krachten op de huid zoals bij het aantrekken van steunkousen.

Er zijn drie typen skin tears:

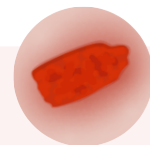
Type 1

Zonder weefselverlies (de huidflap is even groot als de wond)

Type 2

Gedeeltelijk weefselverlies (de huidflap is kleiner dan de wond)

Type 3

Volledig weefselverlies (er is geen huidflap meer)

Risicofactoren

Skin tears komen veel voor bij zorgvragers in de wijk. Zij hebben een grotere kans om skin tears te krijgen omdat hun huid dun of kwetsbaar kan zijn door ouderdom of medicijngebruik. Ook gebruiken ze vaak compressiekleding zoals steunkousen. Daarnaast bewegen zij zich vaak wat moeilijker, waardoor ze eerder vallen of zich stoten.

Let daarom bij je bezoek aan zorgvragers met onderstaande (huid)kenmerken altijd op de aanwezigheid van skin tears:

- een verouderde, kwetsbare huid
- een (grotere) blauwe plek op de huid

- bloeduitstortingen met zwelling
- een perkamenthuid (ontstaan door zonschade, medicatie of ouder worden)
- witte littekenlijnen op de huid
- een voorgeschiedenis van skin tears

In [uitgangsvraag 1 van de richtlijn](#) vind je meer informatie over bij welke zorgvragers je alert moet zijn op aanwezigheid van skin tears.

Preventie

Lees hieronder hoe je skin tears kunt voorkomen.

- Was de zorgvrager alleen met water. Wassen met cetomacrogolzalf of een neutraal olieproduct mag ook.
- Overweeg kort en niet te warm te douchen.
- Overweeg de huid na het douchen voorzichtig droog te deppen met een zachte handdoek.

Smeer de huid minimaal twee keer per dag in met een neutrale, vettende zalf of crème, bijvoorbeeld cetomacrogolcrème of -zalf. Gebruik een zalf of crème die goed uit te smeren is.

Gebruik hulpmiddelen bij het aan- en uittrekken van compressiekleding zoals steunkousen.

- Gebruik geen zeep bij het wassen.
- Gebruik geen lotions of crèmes met parfum bij het insmeren van de huid.
- Gebruik geen sterk-plakkend materiaal direct op de huid.

In [uitgangsvraag 2 en 3 van de richtlijn](#) vind je meer informatie over maatregelen die je kunt nemen om skin tears te voorkomen.

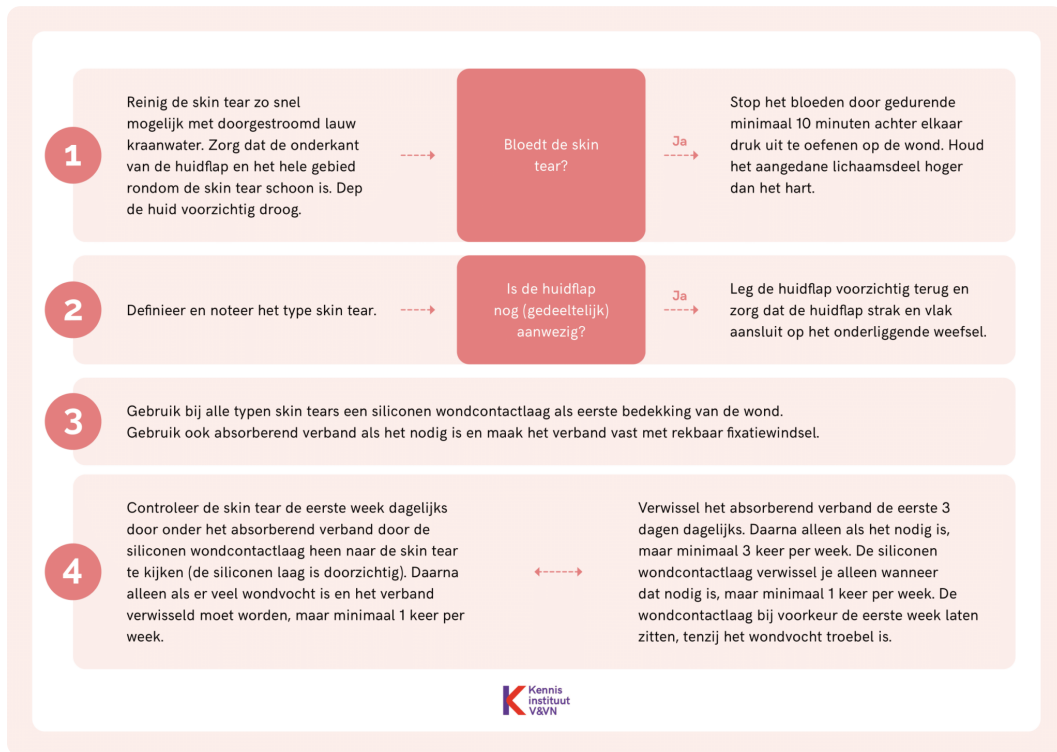

Zelfmanagement

Leg de zorgvrager of zijn naaste uit dat preventieve maatregelen heel belangrijk zijn. Stimuleer de zorgvrager/naaste om preventieve maatregelen toe te passen. Overleg met de zorgvrager/naaste wat hij of zij zelf kan en wil doen bij de zorg rondom skin tears. Geef duidelijke en eenvoudige instructies en controleer of de zorgvrager/naaste deze heeft begrepen. De preventieve maatregelen staan in de patiënteninformatie. Deel de link naar de informatie of geef de informatie geprint mee.

Behandeling

Start zo snel mogelijk met de behandeling van de skin tear. Dan voorkom je problemen met de wond, zoals een infectie. Je kunt de volgende vier stappen volgen bij de behandeling van een skin tear:

Download via onderstaande knop de printversie van het 'Stappenplan Behandeling Skin Tears'.

Download de printversie

Niet doen

- Poets of boen de skin tear niet als je deze schoonmaakt of droogt.
- Haal de druk niet van de wond tijdens het stelpen van het bloeden om te controleren of het bloeden al gestopt is.
- Oefen geen kracht uit op de huidflap.
- Gebruik nooit onderstaande wondmaterialen bij een skin tear:
 - cohesieve, elastische fixatiewindsels (haft) om het absorberend verband te fixeren
 - sterk plakkend wondmateriaal, waaronder tape, op de huid
 - hydrocolloïde en (transparante) filmverbanden
 - vet gaas
 - nietjes, huidlijm, hechtingen, steristrips, tape
- Gebruik nooit schuimverbanden en hydrofiber in acute situaties.

Zelfmanagement

Heeft een zorgvrager al eerder een skin tear gehad? Of heeft een zorgvrager een hoog risico op skin tears? Zorg dan dat de zorgvrager weet wat hij of zij moet doen als een skin tear acuut ontstaat. Gebruik de poster '[Opeens een skin tear? Dit moet u doen.](#)' om dit uit te leggen en controleer of de zorgvrager de uitleg begrijpt. U kunt de handelingen oefenen met de zorgvrager. Bespreek ook met de zorgvrager of hij of zij wondmateriaal in huis kan halen en welk wondmateriaal dit dan moet zijn.

In [uitgangsvraag 4 van de richtlijn](#) lees je meer informatie over de beste behandeling van skin tears.

Contact opnemen met een wondspecialist

Je kunt contact opnemen met een wondspecialist in de volgende situaties:

- Er is sprake van een type 3 skin tear.
- De skin tear is groter dan 5 bij 5 cm.
- De huidflap hecht niet goed aan de onderliggende huid en/of blijft niet levensvatbaar.
- Het vocht onder de siliconen wondcontactlaag is niet helder of er zit viezigheid in het wondvocht.
- Binnen 3 weken is er geen verbetering van de wond.
- De wond gaat achteruit.
- De wond raakt geïnfecteerd.

Ook bij twijfel of vragen, bijvoorbeeld over de mogelijkheid voor het vergoeden van materialen, kun je contact opnemen met een wondspecialist.

Vergoedingen

De zorgvrager krijgt de benodigde siliconen verbanden vergoed als de skin tear aan bepaalde voorwaarden voldoet. Daarvoor heeft de zorgvrager een bewijs (verklaring) nodig van jou. Je kunt in jouw organisatie of bij een wondspecialist vragen hoe de vergoeding geregeld is en hoe je een verklaring maakt.